

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дундговь аймгийн Сайнцагаан сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДУА-2024/10/НА-СТА-ТТЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Дундговь аймаг 2024 он</p>	<p>Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Р.Мөнхтогтох Утас: 70592439 Цахим хаяг: Munkhtogtokhr@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: Х.Наранцацрал Утас: 70592225 Цахим хаяг: Narantsatsralkh@audit.gov.mn</p> <p>Ахлах аудитор: Д.Ихбаяр Утас: 70593113 Цахим хаяг: ikhbayard@audit.gov.mn</p> <p>Аудитор: Ж.Угтахбаяр Утас: 70593113 Цахим хаяг: Ugtakhbayarj@audit.gov.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

..... 0

1.Аудитын санал дүгнэлт 2

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл..... 4

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан
/Мян.төг/..... 4

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан
/Мян.төг/..... 4

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан
/Мян.төг/..... 4

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан
/Мян.төг/..... 5

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
/Мян.төг/..... 6

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
/Мян.төг/..... 6

3. Аудитын илрүүлэлт 6

4. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл 16

Товчилсон үгийн жагсаалт

- УСНББОУС Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
- АДБОУС Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

1. Аудитын санал дүгнэлт

ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын өрцөг, 7-р баг, Сайнцагаан сум
Дундговь аймаг 48090 Утас: 70592439, 70592208,
70593208. Цахим хаяг: dundgovi.audit.gov.mn

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН САЙНЦАГААН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА С.БАТ-ОРГИЛ ТАНАА

2024-03-25 № 114

Танай _____-ны № _____-г

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-т заасны дагуу Дундговь аймгийн Сайнцагаан сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дундговь аймгийн Сайнцагаан сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад тайлант онд Дундговь аймгийн Сайнцагаан сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 841.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг хүлээн авч, 23.4 сая төгрөгийн хөрөнгийг бүтцийн өөрчлөлтөөр шилжүүлж авсан байна. Уг үйл явцыг санхүүгийн тайланд толилуулсан бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй асуудал гараагүй болно.

Тус байгууллагын чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй бөгөөд үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй.

Аудитын гол асуудал

Дундговь аймгийн Сайнцагаан сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нэгтгэгдсэн Засаг даргын Тамгын газар нь анхан шатны баримтыг хуурамчаар бүрдүүлэн 6.3 сая төгрөгийн гүйлгээ хийж зарцуулсан, Орон нутгийн хөгжлийн сан төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхдээ захиалагчийн хяналтыг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлээгүй, хуульд заасны дагуу зураг төсөв, техник, эдийн засгийн үндэслэлгүй хийлгэсэн зэрэг зөрчлүүд нь тайлант үеийн эрсдэл өндөр үнэлэгдсэн асуудал байлаа.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй зохистой гэж үзлээ.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 10 зорилт, 36 арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний үнэлгээгээр 98.7 хувийн гүйцэтгэлтэй тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

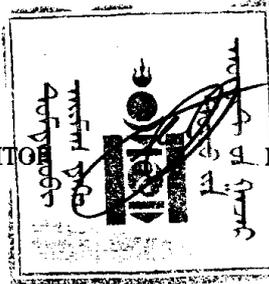
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТЧИД Р.МӨНХТОГТОХ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Мян.төг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,947,121.3	2,394,416.9
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	555,383.5	1,034,301.3
33	АВЛАГА	999,794.4	991,391.7
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	315,453.4	292,233.9
360	БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	76,490.0	76,490.0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,355,304.2	2,821,145.6
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,355,304.2	2,821,145.6
39200	Биет хөрөнгө	2,162,967.2	2,623,866.6
39300	Биет бус хөрөнгө	192,337.0	197,279.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	4,302,425.5	5,215,562.4
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	7,678.1	11,416.9
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	7,678.1	11,416.9
41300	Өглөг	7,678.1	11,416.9
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	4,294,747.4	5,204,145.6
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,294,747.4	5,204,145.6
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	677,666.3	677,666.3
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	3,508,862.0	4,418,260.2
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	108,219.0	108,219.0
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	4,302,425.5	5,215,562.4

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Мян.төг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	5,364,050.6	7,506,333.4
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	3,909,533.9	5,130,253.6
110	Орлогын албан татвар	3,437,984.3	4,684,278.3
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	3,437,984.3	4,684,278.3
113	Хөрөнгийн албан татвар	167,656.4	224,227.3
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	303,893.3	221,748.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	850,790.6	1,486,536.2
120	Нийтлэг татварын бус орлого	850,790.6	1,486,536.2
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	603,726.2	889,543.5
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	4,830,472.1	5,855,203.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,830,472.1	5,855,203.7
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,279,153.8	1,868,678.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	486,663.0	769,658.3
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	61,076.0	95,449.8
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	60,173.0	66,479.4
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	249,153.2	127,219.1
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,467.9	26,385.0
2107	Томилолт, зочны зардал	4,935.5	6,158.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	115,994.0	121,902.8
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	299,691.3	655,425.8
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,551,318.2	3,986,525.5
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.0	0.0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	533,578.6	1,651,129.6
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	18,191,059.7	735,507.0
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)	-17,657,481.2	915,622.6

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Мян.төг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	22,180,906.6	22,180,906.6
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-228,678.1	-228,678.1

Дундговь аймгийн Сайнцагаан сумын Засаг даргын 2023 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	21,952,228.5	21,952,228.5
9	Тайлант үеийн үр дүн	-17,657,481.2	-17,657,481.2
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,294,747.4	4,294,747.4
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	4,294,747.4	4,294,747.4
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-6,224.4	-6,224.4
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,288,523.0	4,288,523.0
19	Тайлант үеийн үр дүн	915,622.6	915,622.6
20	2023 оны 12-р сарын 30-наарх үлдэгдэл	5,204,145.6	5,204,145.6

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Мян.төг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2022оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	5,540,678.0	7,161,030.6
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	3,909,533.9	5,130,253.6
110	Орлогын албан татвар	3,437,984.3	4,684,278.3
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	3,437,984.3	4,684,278.3
113	Хөрөнгийн албан татвар	167,656.4	224,227.3
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	303,893.3	221,748.0
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	118,242.0	117,936.1
1181	Газрын төлбөр	123,743.2	103,461.9
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	61,908.0	350.0
1183	Бусад татвар	0.0	0.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,034,064.5	1,154,945.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,034,064.5	1,154,945.0
121	Хөрөнгийн орлого	0.0	0.0
122	Тусламжийн орлого	0.0	0.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	597,079.6	875,832.0
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,521,869.4	5,435,597.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,521,869.4	5,435,597.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,860,011.3	3,003,707.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	837,255.4	769,933.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	101,655.3	95,449.8
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,467,742.1	66,479.4
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	50,396.7	83,560.9
2105	Нормативт зардал	240.0	0.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	101,006.4	35,333.0
2107	Томилолт, зочны зардал	4,935.5	6,158.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	121,565.8	1,673,454.2
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	175,214.0	273,339.1
211	ХҮҮ	0.0	0.0
212	ТАТААС	0.0	0.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,661,858.1	2,431,890.3
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	1,018,808.6	1,725,433.0
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	801,556.6	898,515.2
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	801,556.6	898,515.2
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	801,556.6	898,515.2
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	0.0	0.0
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-801,556.6	-898,515.2
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-515,000.0	-348,000.0
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	515,000.0	348,000.0
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-297,748.1	478,917.8
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	853,131.6	555,383.5
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	555,383.5	1,034,301.3

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Мян.төг/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэл зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	5,043,689.90	4,210,943.05	832,746.85
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,387,848.40	3,055,670.15	332,178.25
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,331,578.40	3,015,886.00	315,692.40
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	56,270.00	39,784.15	16,485.85
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	999,841.50	807,272.91	192,568.60
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	656,000.00	348,000.00	308,000.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	5,043,689.90	4,414,977.36	628,712.54
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	793,841.50	793,841.50	-
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	3,450,848.40	3,118,225.18	332,623.22
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	799,000.00	502,910.68	296,089.32
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2.00	2.00	-
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	44.00	44.00	-
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	0.00	0.00	-
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	0.00	0.00	-
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	0.00	0.00	-
632	МЭРГЭЖЛИЙН СУРГАЛТ, ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ТӨВ	0.00	0.00	-
64	ЭМЧЛҮҮЛЭГСЭДИЙН ТОО	0.00	0.00	-
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	44.00	44.00	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Мян.төг/

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	81,990.47
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	81,990.47
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	72,566.29
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	9,424.19
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	81,990.47
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	-

3. Аудитын илрүүлэлт

5.1 Сумын нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал

Дундговь аймгийн Сайнцагаан сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитаар нийт 262,299.9 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс аудитын явцад 118,831.6 мянган төгрөгийн 2 алдааг залруулж, 143,468.3 мянган төгрөгийн 1 хугацаатай албан шаардлага хүргүүлээ.

Залруулсан алдаа:

Аудитаар нийт 118,831.6 мянган төгрөгийн 2 алдаа¹ илрүүлж аудитын явцад бүрэн залруулсан. Үүнд:

- Үр дүнгийн тайланд туслах үйл ажиллагааны орлогыг 54,417.3 мянган төгрөгөөр дутуу тайлагнасан.
- Үр дүнгийн тайланд бараа үйлчилгээний зардлыг 64,414.3 мянган төгрөгөөр дутуу тайлагнасныг аудитын явцад залрууллаа.

Залруулагдаагүй алдаа:

Аудитаар нийт 143,468.3 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд зөрчил арилгах хугацаатай албан шаардлага хүргүүлээ. Үүнд:

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

- Нийт 11 нэр төрлийн татварын орлогоос 5 нэр төрлийн 143,468.3 мянган төгрөгийн татварын орлогыг батлагдсан төлөвлөгөөнөөс дутуу төвлөрүүлсэн байна. Энэ нь Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 59 дүгээр зүйлийн 59.1.19-т /Нутаг дэвсгэрийнхээ татварын албыг удирдлагаар хангах, татварын орлогыг хууль тогтоомж, Хурлын шийдвэрийн дагуу төвлөрүүлэх, шилжүүлэх ажлыг зохион байгуулах/, Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2-т /Бүх шатны төсвийн захирагч төсвийн хэрэгжилтийн талаар дараах үүрэг хүлээнэ/, 41.2.1-т /Хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх/ заасныг тус тус зөрчсөн байна.

3.1 Сумын нэгтгэсэн тайланд нэгтгэгдсэн төсвийн шууд захирагчдын санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал

Сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 2 төсвийн байгууллага, 4 тусгай сангийн нийт 6 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 1 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 5 байгууллага түүвэрт хамрагдсан байна.

Аудитад хамрагдсан Засаг даргын Тамгын газрын санхүүгийн тайланд “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт өгсөн байна.

Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл:

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо			Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	Засаг даргын Тамгын газар	1	1				1		
2	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал	1		1					
3	Мал хамгаалах сан	1		1					
4	Хоршоо хөгжүүлэх сан	1		1					
5	Орон нутгийн хөгжлийн	1		1					
6	Байгаль хамгаалах сан	1		1					
	НИЙТ	6	1	5			1		

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 1,035,996.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 429,957.9 мянган төгрөгийн 10 алдааг аудитын явцад залруулж, 15,459.9 мянган төгрөгийн 4 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 590,578.2 мянган төгрөгийн 11 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлэн, 1 зөрчилд зөвлөмж, 3 хариуцлага тооцох албан шаардлага хүргүүллээ.

Аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчлийн 58.5 хувийг залруулагдаагүй, 41.5 хувийг залруулсан алдаа тус тус эзэлж байна. Жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн залруулагдах боломжгүй, аудитын дүгнэлтэд нөлөөлөх 41,921.2 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон материаллаг түвшингээс 56,939.4 мянган төгрөгөөр буюу 57.6 хувиар бага байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл:

/мян.төг/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
							Залруулсан		Залруулаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Сайнцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газар	7	310,480.7			7	310,480.7	7	310,480.7		
Сайнцагаан сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал	1	645.6			1	645.6	1	645.6		
Сайнцагаан сумын Мал хамгаалах сан	2	118,831.6			2	118,831.6	2	118,831.6		
Сайнцагаан сумын Байгаль хамгаалах сан	-	-			-	-				
Сайнцагаан сумын Хоршоо хөгжүүлэх сан	-	-			-	-				
Сайнцагаан сумын Орон нутгийн хөгжлийн	-	-			-	-				
Сайнцагаан сумын Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан	-	-			-	-				
Дүн	10	429,957.9	-	-	10	429,958	10	429,958	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл:

/мян.төг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Сайнцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газар	7	38,758.7	2	14,128.7	3.0	24,630.0			2			
Сайнцагаан сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал	2	1,026.0	1	20.0	1.0	1,006.0						
Сайнцагаан сумын Мал хамгаалах сан	-	-										
Сайнцагаан сумын Байгаль хамгаалах сан	-	-										
Сайнцагаан сумын Хоршоо хөгжүүлэх сан	1	1,311.2	1	1,311.2								
Сайнцагаан сумын Орон нутгийн хөгжлийн	1	-							1			
Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан	-	-										
Дүн	11	41,095.9	4	15,459.9	4.0	25,636.0	-	-	3	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал:

/мян.төг/

№	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил									
1	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал	1						1	
	Дүн	1						1	
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил									
1	Сайнцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газар	2	-			2			
2	Сайнцагаан сумын Орон нутгийн хөгжлийн	3	559,428.3			3	559,428.3		
3	Сайнцагаан сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал	2	5,513.9			2	5,513.9		
	Сайнцагаан сумын нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан	1	143,468.3			1	143,468.3		
	Дүн	8	564,942	-	-	8	564,942	-	-
	Нийт дүн	9	708,410.5	-	-	9	708,410.5	-	-